

Các mđi quan hđ quđc tđ đđng vđn đđng trong mđt môi trđng đđ chiđu và phđc tđp. Đđi này đđi hđi tđt cđ các nđđc phđi có nhđng cách tđ duy và ra quyđt đđnh phđ hđp vđi bđi cđnh mđi. Viđt Nam cđng cđn phđi có nhđng đđi chđnh phđ hđp vđi xu hđng này.

Tđm tđt

Chớnh sắch đối ngoổi bao gồm yổu tồ chiổn lổcc (lổi ích quổc gia và cắch thắc tắ nhắt đố đắt đắcc chúng) và chớnh trổ (nhổng thổ chổ và tác nhôn nằ đống vai trồ gì

và có ổnh hổổng nhổ thổ nằ trong quá trờn chớnh sắch). Hoổch đốnh chiổn lổcc đối ngoổi là sổ lổa chổn nhổng mổc tiổu cổn đắt đắcc và tồo đổng nhổng phổổng cắch đố đắt đắcc nhổng mổc tiổu đố. Cồn khớa cổnh chớnh trổ cầ chớnh sắch đối ngoổi là quá trờn lổa chổn và hờnh thầnh chớnh sắch thồng qua nhổng thổ chổ tham gia vằo hoổch đốnh chớnh sắch. Theo tiổu chí chổ thổ quyắ sắch có 3 mồ hờnh hoổch đốnh chớnh sắch đối ngoổi: tồp thổ

quyắ sắch, cá nhôn quyắ sắch và tồ chổc quyắ sắch. Viắ Nam theo mồ hờnh tồp thổ quyắ sắch. Mồ hờnh nằy có nhổng ổu đốim và hổn chổ nhắt đốnh. Ổổ nằng cao hiổu quổ hoổch đốnh chớnh sắch đối ngoổi, Viắ Nam cổn tíổp tắc đối mỗ mồ hờnh hoổch đốnh chớnh sắch đối ngoổi trong nhổn thắc cổng nhổ xắy đổng và phắt triổn các cổ quan tồ vổn chớnh sắch.

Tổ khóa: Chớnh sắch đối ngoổi, hoổch đốnh chớnh sắch đối ngoổi, dân chổ hóa, phổn biổn ...

Ổổt vổn đố

Chớnh sắch là nhổng chuổn tắc cổ thổ đố thắc hiổn đổổng lổi, nhiổm vổ đắcc thắc hiổn trong mắt thổi gian nhắt đốnh, trờn nhổng lổnh vổc cổ thổ nằo đố. Bổn chắt, nổi dung và phổổng hổổng cầ chớnh sắch tùy thuổc tính chắt cầ đổổng lổi, nhiổm vổ chớnh trổ, kinh tồ vổn hóa, xắ hổi...Theo mắt đốnh nghồa thồng đổng nhắt, “chớnh sắch đối ngoổi là tổng thổ nhổng chiổn lổcc, sắch lổcc, chổ trổổng, quyắ đốnh và nhổng biổn phắp do nhằ nổcc hoổch đốnh và thắc thi trong quá trờn tham gia tích cắc, có hiổu quổ vằo đối sổng quổc tồ trong tổng thổi kổ lổch sổ, vì lổi ích quổc gia, phồ hổp vổi xu thổ phắt triổn cầ tình hờnh thổ giổi và phắp luắt quổc tồ”.

[\[1\]](#)

Chớnh sắch đối ngoổi bao gồm hai tồp hổp cầu hổi lổn gồm chiổn lổcc chớnh sắch đối ngoổi (lổi ích quổc gia là gì và cắch nằo tắt nhắt đố đắt đắcc chúng) và chớnh trổ chớnh sắch đối ngoổi (nhổng thổ chổ và tác nhôn nằ đống vai trồ gì và có ổnh hổổng nhổ thổ nằo trong quá trờn chớnh sắch). Hoổch đốnh chiổn lổcc, chớnh sắch đối ngoổi là bổn chắt cầ

sđ lđa chđn nhđng mđc tiđu cđn đđt đđđc và tđo đđng nhđng phđđng cách đđ đđt đđđc nhđng mđc tiđu đđ.

[2]

Trong khi đđ, chính trđ chính sách đđi ngođi là quá trđnh lđa chđn và hình thành chính sách thông qua nhđng thđ chđ tham gia vào hođch đđnh chính sách.

[3]

Nđu lđy tiđu chí là chđ thđ quyđt sách, hiđn nay trên thđ giđi có 3 mô hình hođch đđnh chính sách đđi ngođi: cá nhân quyđt sách; tđp thđ quyđt sách và tđ chđc quyđt sách. Mô hình cá nhân quyđt sách là mô hình tđn tđi trong các thđ chđ quân chđ chuyên chđ hođc thđ chđ tđng thđng, ví dđ nhđ Arđp Xđút, Hoa Kđ, Nga... Mô hình tđp thđ quyđt sách là mô hình cđa các nđđc XHCN, mà đđ chính quyđn nhà nđđc do đđng Cđng sđn nđm nhđ Viđt Nam, Cu Ba, Lào... Mô hình tđ chđc quyđt sách là mô hình mđi, hình thành đđ Trung Quđc nđm 2013. Đđy ban An ninh quđc gia là cđ quan quyđt đđnh các vđn đđ đđi ngođi và an ninh quđc gia. Viđt Nam theo mô hình tđp thđ quyđt sách vđi vai trò tđi cao cđa Bđ Chính trđ đđng Cđng sđn Viđt Nam. Mô hình này có nhđng đđ đđđm song cđng có nhđng hđn chđ nhđt đđnh. Đđ giđm hđn chđ, tđng cđđng hiđu quđ viđc hođch đđnh chính sách đđi ngođi, Viđt Nam cđn mđnh đđn đđi mđi quy trđnh hođch đđnh chính sách đđi ngođi.

Tđi sao lđi phđi đđi mđi quy trđnh hođch đđnh chính sách đđi ngođi Viđt Nam?

Có nhiđu nguyên nhân đđi hđi phđi đđi mđi quy trđnh hođch đđnh chính sách đđi ngođi đđ nđđc ta.

Thđ nhđt, nđi dung chính sách đđi ngođi cđa Viđt Nam nói riđng và cđa thđ giđi nói chung đđ trđ nên đđ đđng, phong phú, nhiđu chiđu và vô cùng phđc tđp. Nđu nhđ trong Chiđn tranh Lđnh, nđi dung chính sách đđi ngođi đđn giđn chđ là nhđng vđn đđ chính trđ. Hiđn nay, chính sách đđi ngođi cđa quđc gia phđi xđ lý ngođi

các vđn đđ chính trđ, còn có các vđn đđ kinh tđ, vđn hóa, môi trđđng... Cùng ngođi giao chính trđ, ngođi giao kinh tđ, ngođi giao vđn hóa phát triđn mđnh mđ. Ngay trong chính trđ đđi ngođi, nđi dung cđng đđđc mđ rđng. Chính trđ đđi ngođi còn bao hàm cđ quđc phòng và an ninh. Bên cđnh an ninh truyđn thđng còn có an ninh phi truyđn thđng. An ninh phi truyđn thđng là mđt lđnh vđc rđt rđng lđn tđ biđn đđi khí hđu, đđch bđnh, chđng khđng bđ, chđng buôn bán ngđđi, ma túy cho đđn an ninh kinh tđ, an ninh tài chính, an ninh lđđng thđc và an ninh nguđn nđđc v..v. Nđi dung kinh tđ cđa chính sách đđi ngođi cđng vô cùng phong phú, phđc tđp, không đđn thuđn chđ là xuđt nhđp khđu, đđu tđ mà còn rđt nhiđu các lđnh vđc phđc tđp khác nhđ công nghđ, sđ hđu trí tuđ, bđn quyđn... Ngođi ngođi giao song phđđng, ngođi

giao đa phồ ng phát triển mỗ nh. Ngoặi giao cồ p cao phát triển đố t biế n cồ ng là nét đố c trồ ng cầa ngoặi giao kồ nguyê n toàn cồ u hóa. Ối hầi ổ ng ta lầ n thố XI (2011) đầ rố t đứ ng khi nêu ra quan đố m ngoặi giao toàn diễ n. Ốó là: i) Toàn diễ n vồ chồ thố ..; ii) Toàn diễ n vồ lầ nh vồ c vồ i 4 trồ ng tâm là ngoặi giao chính trồ, ngoặi giao kinh tồ, ngoặi giao vồ n hóa và công tác ngoặi Viế t Nam ổ nồ c ngoặi; iii) Toàn diễ n vồ đố i tác và đố a bàn ..; iv) Toàn diễ n vồ công cồ sồ đồ ng.

[\[4\]](#)

Nhồ vồ y, nồ i hàm cầa ngoặi giao trồ nên rố t phong phú, đa đồ ng và phồ c tồ p cồ n có sồ tham gia xồ lý cầa các chuyên gia ổ nhiồ u lầ nh vồ c khác nhau trong viồ c hoồ ch đồ nh chính sách đố i ngoặi.

Thố hai, quy trìn hoồ ch đồ nh chính sách đố i ngoặi cầa chúng ta còn mố t sồ hầ n chồ. Quy trìn hoồ ch đồ nh chính sách cầa Viế t Nam là hoồ ch đồ nh tồ p thố. Quy trìn h
oồ ch đồ nh chính sách đố i ngoặi trên có nhồ ng ổ u đố i m lầ n cồ n phồ i nói đồ n. Ốó là:

i) Ổ ã tồ p trung đồ c sồ lầ nh đồ o thồ ng nhồ t, tồ p trung cầa Bồ Chính trồ, Trung ổ ng ổ ng đố i viồ c hoồ ch đồ nh và triễ n khai chính sách đố i ngoặi cầa quồ c gia. Ổ iu đó cồ c kồ quan trồ ng đố i vồ i sồ nghiồ p đồ u tranh giồ i phóng dân tồ c thồ ng nhồ t đố t nồ c.

ii) Ổ ổ ng lầ i, chính sách đố i ngoặi đồ c thông qua tồ i các ổ i hầ i ổ ng, Hầ i nghồ Trung ổ ng và Bồ C
hính trồ, Ban Bí thố nên đầ tranh thố đồ c trí tuồ tồ p thố trong viồ c hoồ ch đồ nh, đồ m bồ o đồ c viồ c đắ p ổ ng lầ i ích quồ c gia - dân tồ c, tránh đồ c phầ n nào sồ chồ quan trong hoồ ch đồ nh chính sách.

iii) Chính sách đố i ngoặi là lầ nh vồ c có nhiồ u vồ n đồ tồ nhồ, nhiồ u bí mố t quồ c gia vì liên quan đồ n đố i tồ ng, đố i tác nồ c ngoặi. Vồ cồ bồ n qui trìn hoồ ch đồ nh này đầ đồ m bồ o đồ c tính mố t trong hoồ ch đồ nh chính sách. Ốó là mố t trong các thành công lầ n cầa ngoặi giao trong Cuồ c khắ ng chiễ n chồ ng Mồ cồ u nồ c.

Bđn cđnh mđt đđu đđim, đđim mđnh, mđ hình hođch đđnh chính sách đđi ngođi trđn cđng có mđt sđ hđn chđ nhđt đđnh. Có thđ kđ đđn:

i) Quđ trđnh hođch đđnh chính sách chđa thđt sđ tranh thđ đđđc trí tuđ cđa các chuyên gia, các hđc giđ. Trđđc đđy trong đđu kiđn chiđn tranh, bí mđt quđc gia là tđi thđđng , không thđ đđa ra thđo luđn rđng rđi ; các đđ án đđi ngođi

, không thđ mđi giđi khoa hđc và cđ xã hđi tham gia phđn biđn các đđ án chính sách đđi ngođi cđa quđc gia. Tuy nhiđn, viđc mđ rđng thđo luđn vđ các vđn đđ/đđ án đđi ngođi hiđn nay vđn chđa thđc sđ tođn đđn và đđng đđu

. Hđ thđng các cđ quan tđ vđn chđa đđđc phát huy mđnh mđ, vì thđ chđa tranh thđ đđđc trí tuđ cđa xã hđi, tđ đđ

đnh hđđng tđi chđt lđđng các chính sách và cđng hđn chđ sđ đđng thuđn xã hđi.

ii) Công tác nghiđn cđu làm luđn cđ khoa hđc cho các quyđt sách đđi ngođi, nghiđn cđu các vđn đđ quđc tđ cđng chđa thđt sđ bài bđn, cđn cđ. Nhiđu vđn đđ lý luđn cđng nhđ thđc tiđn chđa có đđu kiđn làm rđ. Ví dđ nhđ trđđc đđy có vđn đđ mâu thuđn Xô - Trung vđ mđi quan hđ giđa lđi ích giai cđp và lđi ích dân tđc trong thđi kđ khđng chiđn Mđ cđu nđđc. Vđ mâu thuđn Xô - Trung, chúng ta cho rđng đđ là mâu thuđn vđ đđđng lđi, chính sách, chđa thđy đđ là mâu thuđn cđ bđn vđ lđi ích. Hiđn nay, cđng có không ít vđn đđ quđc tđ cđn đđđc nghiđn cđu kđ lđđng. Mđt khđc, chúng ta cđng chđa thđc sđ coi trđng khđa cđnh khoa hđc cđa viđc hođch đđnh chính sách đđi ngođi nên thđđng bđ qua các khđu xây đđng lý luđn đđ đđnh hđđng nhđn thđc và

thđc hiđn chđ trđđng, đđđng lđi cđa đđng... V

đđ

,
N
ghđ quyđt

sđ
22 cđa

Bđ Chính trđ ra
ngđy 10/4/2013
đđ

cđ thđ hóa mđt bđđc chđ trđđng cđa đđi hđi
XI vđ vđn đđ hđi nhđp quđc tđ
. Tuy nhiên
cđn
rđt nhiđu vđn đđ phđi
làm sáng tđ, nhđ
thđ nào là hđi nhđp sđu;
tiêu chí đđnh giá
đđi tác chđ chđt là thđ nào...

iii) Chđa tđ chđc đđđc nhiđu viđc lđy ý kiđn phđn biđn các đđ án đđi ngođi. Cđng vì
yđu tđ bđo mđt, nhđy cđm,
đđ án
đđi ngođi
khđng
đđđc
đđa ra tranh thđ
ý
kiđn phđn biđn r
đ
ng rđi.

iv) Chđng ta chđa phân tách đđđc con ngđđi lđnh đđo, con ngđđi tđ duy và con
ngđđi hành đđng. Đđng chú ý, đđi ngđ tđ duy chiđn lđđc chuyên nghiđp giúp hođch
đđnh chính sách đđi ngođi còn chđa mđnh. Chđng ta
đđ có ít nhiđu kinh nghiđm trong viđc vđn đđ này trong thđi
kđ

chđng Mđ. Đđ nghiđn cđu vđ thđ giđi, đđc biđt là nđđc Mđ và hođch đđnh đđi sách
trong đđu tranh ngođi giao vđi Mđ, trđđc hđt là phđc vđ Hđi nghđ Pari vđ Viđt Nam,
Bđ Chính trđ đđ thành lđp “Tiđu ban Viđt Nam” trđc thuđc Bđ Chính trđ gđi là CP-50,
gđm các nhà nghiđn cđu tài giđi, nhiđu kinh nghiđm nhđ các ông Nguyđn Cđ Thđch,
đđnh Nho Liđm, Trđn Quang Cđ, Vđ Vđn Sung... Đđy thđc sđ là mđt nhóm tđ duy
chiđn lđđc gđp phđn quan trđng trong viđc hođch đđnh đđi sách cđ bđn chính xác,
khoa hđc chđng lđi nđn ngođi giao nhà nghđ cđa nđđc Mđ.

Viđc

Bđ trđđng Nguyđn Cđ Thđch đđc biđt coi trđng công tác nghiđn cđu, nhđt là nghiđn
cđu chiđn lđđc

đđ

gđp phđn quan trđng, đđa nđđc ta đđn đđn thoát khđi tình trđng bđ bao vây cđm
vđn, đđ đđng hóa, đđ phđđng hóa quan hđ đđi ngođi, tđng bđđc hđi nhđp quđc tđ và
khu vđc. Bđ trđđng Nguyđn Dy Niđn
đđ

“tống giao hỡn
mốt vốn đố
cho mốt ngốối

,
không làm viốc gì cĩa, chố tốp trung suy nghố cho thốu đáo cho ra
nhố

”

[5]

ốối hỡi lỡn thố VI cĩa ốống ta đố thống thốch chố ra mốt số thiốu sớt vố đối ngoặi
và khống đốnh đố là “bốnh chố quan duy ý chí, lố
suy nghố và hành đống giốch đốch, nóng vối, chố y theo nguyốch vống chố quan... ốố
là tố tốống tiốu tố sốch, vốa tố khuyrch vốa hốu khuyrch”

[6]

Xét vố bốnh chốt, đố là kốt quố cĩa các yốu tố kố đốch ố trỡnh.

vi) Mốt hỡn chố nốa cĩa quy trỡnh hốch đốnh chính sách đối ngoặi Viết Nam là
thiốu chia số thông tin giốa các cố quan hốch đốnh chính sách. Bố Ngoặi giao có
thông tin cĩa 98 cố quan đối diốch ố nốốc ngoặi, còn Bố Quốc phòng, Bố Công an....
cống có nhống kỡnh thông tin riểng. Thông tin hốu nhố chốa đốốc chia số trong
giối hốch đốnh chính sách quốc gia ố mốc cốch thiốt
và nhốt là chốa đốốc tốp hốp trong mốt cố chố Hỡi đống An ninh quốc gia vốch
thông đống ố nhiốu nốốc trỡnh giối

vii) Cũi cùng, nhiốu quốc gia lỡn nhố trỡnh giối có cố chố Hỡi đống An ninh quốc
gia. Hỡi đống nào cống có bố máy giúp viốc chuyên trách vố nhiốm vố nghiển cốu,
tham mốu cho lãnh đốo quốc gia vố chính sách đối ngoặi và an ninh quốc gia. Vốch
phòng cĩa Hỡi đống gốm nhống chuyên gia vố các lỡnh vốc khốc nhau. Hốc thuyốt
quân số mối (12/2014), Chiốch lốốc an ninh quốc gia mối (12/2015), Hốc thuyốt biốch
(7/2015), Hốc thuyốt đối ngoặi mối (11/2016) cĩa Nga đốu do Bố máy giúp viốc cĩa
Hỡi đống An ninh quốc gia soốch thốo. Gốch đố, Nhốt Bốch cống thành lốp Hỡi đống
An ninh Quốc gia, đốc biốt là Trung Quốc cống thành lốp ốy ban An ninh Quốc gia
(2013) gốm các chuyên gia lỡn đđa ngành do Chố tốch nốốc, Tống bí thố Tốp Cốch
Bỡnh làm Chố tốch và Chố tốch Quốc hỡi, Thố tốống Chính phố làm Phó Chố tốch.
ốố là kinh nghiốm cĩa thố giối chúng ta cốch tham khốo. Viết Nam đốch thành lốp

Hỡi đống Quốc phòng và An ninh. Tuy nhiển, Hỡi đống này lối không có bố máy giúp
viốc chuyên trách.

Cần phải đổi mới cái gì?

Trước hết, cần đổi mới nhận thức . Ngoại giao là một khoa học tổng hợp và nghệ thuật. Chính vì vậy, không thể chỉ nhìn xem về ngoại giao bằng cách nghiên cứu kinh nghiệm. Nghiên cứu các vấn đề quốc tế và hoạch định chính sách đối ngoại quốc gia là một khoa học mà nhiều chuyên gia đã đánh giá là khoa học xã hội phức tạp nhất trong các môn khoa học xã hội. Giáo sư Nga A.B. Torcunov cho rằng hệ thống quốc tế là hệ thống phức tạp nhất trong thế giới hữu sinh.

Do đó, hoạch định chính sách đối ngoại là việc làm khoa học và phải có cách tiếp cận khoa học.

khoa học.

Một khía cạnh khác của đổi mới tiêu duy chính là tăng cường dân chủ hóa quá trình quyết sách đối ngoại . Về bản chất, đây là việc nhà nước tham gia rộng rãi, tích cực của công đồng khoa học, của xã hội vào các quyết sách đối ngoại. Ngoài việc đóng góp ý kiến cho việc xây dựng luật pháp khoa học của các cơ quan đối ngoại, giới học giả có thể đóng góp các sáng kiến về pháp luật...

Các học giả, xã hội đóng góp hiệu quả lợi nhuận thu được vào cơ chế cung cấp thông tin định kỳ cho nhà

đàn chủ hóa còn bao gồm cả việc tăng cường phân bổ các quyết sách đối ngoại. Phân bổ không có nghĩa là phân bổ.

Việc phân bổ chủ yếu liên quan đến việc đưa ra các góc nhìn khác, giải pháp khác để bổ sung hoặc điều chỉnh các phương án ban đầu.

Ngoài ra, cần đổi mới nhận thức về vai trò của cơ quan quyết sách, cơ quan tham mưu và lực lượng thực hiện. Cấu trúc của quá trình ra quyết sách (người lãnh đạo,

ngđđi tđ duy và ngđđi thđa hđnh

)

cđn đđđc tách ra theo các

hđnh thđc phđn công lao đđng chuyđn biđt.

Theo đđđ,

Bđ Chính trđ là cđ quan quyđt sách tđi cao, cđn có đđi ngđ chuyđn gia đđa ngành giđđi làm nhiđm vđ nghiđn cđu và đđa ra các sáng kiđn, giđđi phđp. Trđn cđ sđ các đđ xuđt cđa đđi ngđ chuyđn gia đđa ngành, Bđ Chính trđ bđn và đđa ra quyđt đđnh cuđđi cùng.

Thđ hai, cđn nhanh chóng xây đđng các “think tank” (có thđ hiđu trong tiđng Viđt bđng nhiđu khđi niđm khđc nhau nhđ “Túi khđn”, “Vđa tđ duy”, “Vđa ý tđđng”, “Nhóm tđ duy chiđn lđđc”...)

Hiđn toàn thđ giđđi có khođng 5500 think tank, rđt phđt triđn đđ các nđđc tiđn tiđn nhđ Mđ, Liđn minh chđu Âu, Nhđt và phđt triđn nhanh đđ Trung Quđc. Có think tank

nghiđn cđu các vđn đđ có phđm vi toàn cđu, có nhóm chđ quan tâm đđn các vđn đđ khu vđc hođc vđn đđ cđa nđđc mình, công ty hay trđđng đđi hđc cđa mình. Vđ đđđi tđđng nghiđn cđu có think tank coi trđng tâm nghiđn cđu là chính sách, hđ trđ quá trđnh làm luđt, ban hđnh quyđt sách hay phđc vđ các đđng phđđi chính trđ, hođch đđnh các hđđng đđ chiđn lđđc, tđo môi trđđng sinh hođt tri thđc cho lđnh đđo chính trđ lđo luyđn và tài nđng chính trđ kđ cđn

có think tank

, chuyđn nghiđn cđu nhđng chđđng trđnh hđnh đđng, đđ xuđt nhđng sáng kiđn, làm cđ sđ cho các chđđng trđnh nghđ sđ toàn cđu cđa quđc gia. Ví đđ nhđ Royal Institute

of

International

Affairs cđa Anh và Brookings Institute

vđ

Council

on Foreign Relations cđa Mđ...

Các chiđn lđđc đđi ngođi lđn

đđu in đđm đđu đđn cđa các think tank.

S

đđ phđt triđn cđa think tank là mđt trào lđu

phđt triđn mđnh

trđn thđ giđđi.

Trước yêu cầu của thực tiễn, các think tank không chỉ nghiên cứu định hướng cho những quyết định phản ứng nhanh của cơ quan chủ huy, phát hiện các nguy cơ và phát hiện các đối sách, giúp người lãnh đạo luôn nắm lấy những nguồn của của dòng chảy vận động của thực tiễn, tránh cho lãnh đạo rơi vào tình trạng “theo đuôi”, mà còn hơn thế nữa phải tập duy theo hướng phát hiện những tiến bộ của mặt trời từ mặt trời sinh từ đáy sâu của trạng thái vô trật tự, tạo cơ hội để kiến thiết những sáng tạo cho dòng chảy mới vận hành. [8]

Think tank là câu nói giữa tri thức hàn lâm và chính sách. Hiện chưa có tiêu chí thật rõ ràng về think tank. Tuy nhiên, một nghiên cứu của Stephen Boucher năm 2004 cũng đã sơ bộ nêu ra 9 tiêu chí của think tank. Đó là: tập chức thường trực; chuyên đưa ra các giải pháp chính sách công; có một đội ngũ chuyên nghiên cứu riêng; cung cấp một số phẩm để biết gồm các bài nghiên cứu, lời khuyên, nhận xét, nhằm trao đổi với lãnh đạo và công chúng; không bán giao các nhiệm vụ của chính phủ; giữ được lập với các lợi ích cá nhân và đảm bảo quy định tự do nghiên cứu; chức năng chính không phải là công tác đào tạo và cấp bằng; phục vụ lợi ích chung qua công việc của mình. [9]

Hiện nay, ở nước ta có thể nói thực sự chưa có các think tank theo đúng nghĩa về quốc tế và chính sách đối ngoại. [10] Học viện Ngoại giao Việt Nam, Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam, với một loạt các viện nghiên cứu về quốc tế như Viện Nghiên cứu Kinh tế và Chính trị thế giới, Viện Nghiên cứu Châu Âu, Viện Nghiên cứu Trung Quốc, Viện Nghiên cứu Đông Bắc Á, Viện nghiên cứu Châu Mỹ, Viện Nghiên cứu Đông Nam Á..., Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, và gần đây là Hội đồng Lý luận Trung ương đang phân đầu từng bước để trở thành các think tank thực thụ trong nghiên cứu quốc tế và đối ngoại Việt Nam.

Thứ ba, cần hình thành Văn phòng Hội đồng Quốc phòng và An ninh Quốc gia. Theo Điều 89 Hiến pháp CHXHCN Việt Nam năm 2013, Việt Nam có Hội đồng Quốc phòng và An ninh

.
S
ong

,
Hội đồng không
có bộ máy giúp việc.

M
uốn làm việc hiệu quả, thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ vô cùng quan trọng mà Hiến pháp quy định thì Hội đồng phải có cơ quan giúp việc mạnh gồm các chuyên gia các lĩnh vực khác nhau như đối ngoại, quốc phòng, an ninh, kinh tế, tài chính,

mđi trđđng v..v...

Vđi viđc hđnh thđnh Vđn phòng Hđi đđng Quđc phòng và An ninh quđc gia, nhđng bđt cđp đđ trđnh bày đđ trđn sđ đđđc khđc phđc cđ bđn. Khi bđ máy tham mđu, giúp viđc nhđ vđy cđa Hđi đđng đđđc hđnh thđnh thđ tđt cđ các đđ án liđn quan đđn đđi ngođi, an ninh quđc gia cđa các bđ ngành trđnh Bđ Chính trđ sđ đđđc bđ máy này nghiđn cđu, phđn tđch phđn biđn rđi trđnh Bđ Chính trđ ra quyđt đđnh. Hđn nđa, tác giđ các đđ án

sđ

cđ cđ hđi trao đđi, tranh luđn trđc tiđp vđi các chuyđn gia cđa Hđi đđng đđ tìm ra giđi pháp hđu hiđu nhđt cđ thđ

. Bđ Chính trđ vđn là cđ quan quyđt sách tđi cao cđa đđđng và Nhà nđđc ta vđ đđi ngođi và an ninh quđc gia. Vđn phòng Hđi đđng Quđc phòng và An ninh chđ làm nhiđm vđ tham mđu, khđng phđi là cđ quan quyđt sách.

Tđđng kđt lđi, các quan hđ quđc tđ đđng vđn đđng trong mđt mđi trđđng đđ chiđu và phđc tđp. đđđu này đđi hđi tđt cđ các nđđc phđi cđ nhđng cách tđ duy và ra quyđt đđnh phđ hđp vđi bđi cđnh mđi. Viđt Nam cđng cđn phđi cđ nhđng đđđu chđnh phđ hđp vđi xu hđđng này. Viđt Nam đđ đđa vào quá trđnh ra hođch đđnh chính sách tđp thđ đđ vđa tranh thđ trí tuđ tđp thđ vđa giđ tđnh bđo mđt và tđo đđđc sđ lãnh đđo thđng nhđt và tđp trung cđa đđđng đđi vđi viđc triđn khai chính sách đđi ngođi quđc gia. Cách thđc này đđ phđ hđp và mang lđi nhđng thđnh tđu đđi ngođi rđc rđ cho Viđt Nam trong giai đđđn khđng chiđn cđu nđđc và bđt đđu xây đđng hòa bđnh. Tuy nhiđn, quá trđnh hođch đđnh chính sách này hiđn nay cđn tranh thđ đđđc trí tuđ cđa giđi hđc giđ

. Hđn nđa, cđ

n cđ thđm liđu lđđng

phđn biđn khoa hđc

đđ tđ đđ đđ đđđđ cđ sđ khoa hđc và thđc tiđn cho các lđa chđn chính sách

Theo

đđ, quá trđnh hođch đđnh chính sách hiđn nay cđn cđ mđt sđ đđđu chđnh. Ngđđi làm chính sách phđi

nhđn thđc

rđ

hđn

viđc hođch đđnh chính sách đđi ngođi là mđt khoa hđc; các chđ trđđng lđn

,
các chiđn lđđc hođc hđc thuyđt

cđn đđđc phđn biđn kđ hđn. đđc biđt,

cđn nhanh chóng xây đđng các think-tank tđ vđn chính sách thđc thđ. Ngođi ra, cđn lđp vđn phòng

Hđi đđng Quđc phòng và An ninh Quđc gia,

có chố c nố ng

tham mỗ u giúp Hặ đố ng phố n biố n các đố án đối ngoặi, an ninh lố n. Nhố ng thay đối vố nhố n thố c, tố chố c và hành đố ng này số giúp Viế t Nam đố ra nhố ng quyố t sách đối ngoặi phù hố p

hố n nố a

trong bố i cầ nh tình hình quố c tố diố n biố n đa dố ng và phố c tố p hiố n nay.

PGS.TS, Vố Dố ng Huân, nguyên giám đố c Hố c viố n Quan hố Quố c tố (nay là Hố c viố n Ngoặi giao). Bài viế t thố hiố n quan đố m riề ng cầ tác giố, không nhố t thiố t phố n á nh quan đố m cầ cầ quan nố i tác giố công tác. Bài viế t đố c đố ng trên [Tố p chí Nghiên cầ Quố c tố](#), Hố c viố n Ngoặi giao, Số 3 (108).

TÀI LIẾ U THAM KHố O

1. Bruce W. Jentleson, *Chính sách đối ngoặi Hoa Kố: Đố ng cầ cầ a số lầ a chố n trong thố kố 21*, Nxb. Chính trố quố c gia, Hà Nố i - 2004.
2. Đố ng Cầ ng sầ n Viế t Nam, *Vố n kiố n đố i hố i VI*, Nhà xuố t bố n Số thố t, Hà Nố i - 1987.
3. Đố ng Cầ ng sầ n Viế t Nam, *Vố n kiố n đố i hố i XI*, Nxb. Chính trố quố c gia, Hà Nố i - 2011.
4. Đố ng Cầ ng sầ n Viế t Nam, *Vố n kiố n đố i hố i XII*, Nxb. Chính trố quố c gia, Hà Nố i - 2016.
5. Thố ch Giố n: “Xin đố ng hiố u sai tố phố n biố n”, Báo vietnamnet.vn, ngày 16/11/2010.

6. PGS TS Vđ Dđđng Huđn, "Tiđp tđc đđi mđi quá trđnh thông qua quyđt đđnh đđi ngođi", *Tđp chí Nghiđn cđu quđc tđ*, sđ 3(86) 9/2011.

7. Nguyđn Lđđng Hđi Khđi, "Xđy đđng lđc lđđng think tank", *Báo vietnamnet.vn*, ngày 20 /10/2010.

8. Nguyđn Lđđng Hđi Khđi, "Xđy đđng vđn hóa tranh luđn đđ Viđt Nam thành cá kđnh", Báo đđđn tđ: Tuan Vietnamnet.vn, ngày 17/6/2010.

9. Phđđng Loan, "Cđu Ngođi trđđng Viđt Nam bàn vđ bang giao vđi Mđ", Báo đđđn tđ vietnamnet.vn , ngày 8/7/2010.

10. Phđm Bđnh Minh, "Ngođi giao Viđt Nam nđm 2011: Trđđn khai thđng lđi đđđng lđi đđi ngođi cđa đđđng", *Tđp chí Cđng sđn*, sđ 832, thđng 2 /2012.

11. Sđgancov P.A, *Lý luđn quan hđ quđc tđ*, Nxb. Gardarki Matxcova-2005 (tiđng Nga).

12. Thomas Bondiguel và Thierry Kellner, "Trung Quđc khôn khéo sđ đđng cđ vđn đđc lđp", *Báo đđđn tđ vietnamnet.vn*, ngày 18/10/2010.

13. Torcunov A B, *Quan hđ quđc tđ hiđn đđi*, Nxb. Rospen, Matxcđva -2000 (tiđng Nga).

[1] Hội đồng quốc gia chuyên đề biên soạn Tài liệu bách khoa Việt Nam, *Tài liệu bách khoa Việt Nam*, Nxb. Tài liệu bách khoa, Hà Nội-1995,

t. 1, tr. 476.

[2] Bruce W. Jentleson, *Chính sách đối ngoại Hoa Kỳ: những câu chuyện lựa chọn* trong số 21, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội - 2004,

tr.7.

[3] Bruce W. Jentleson, *Sổ*, tr.7.

[4] Phạm Bình Minh, “Ngoại giao Việt Nam năm 2011: Triển khai thành tựu đối ngoại lựa chọn”, *Tạp chí Công luận*, số 832, tháng 2 /2012.

[5] Phạm Ngọc Loan, “Cụ Ngoại trưởng bàn về bang giao với Mỹ”, Báo điện tử vietnamnet.vn, ngày 08/7/2010.

[6] Công Luận Việt Nam, *Văn kiện hội nghị đại biểu toàn quốc lần thứ VI*, Nxb. Sự Thật, Hà Nội-1987, tr. 26.

[7] GS. A.B.Tôrcunov (Chuyên biên): *Quan hệ quốc tế hiện đại*, Nxb. Rospen, Matxcova 2000, tr. 36-37 (tiếng Nga).

[8] Nguyễn Long Hải Khôi, “Xây dựng các trung tâm tư tưởng để phát triển”, Tuanvie tvietnamnet.vn, 20/10/2010.

[9] Xem: Thomas Bondiguel và Thery Keller, “Trung Quđc khôn khéo trđng đđng cđ vđn đđc lđp”, <http://community.tuanvietnam.vietnamnet.vn/15/10/2010>.

[10] Theo tiêu chí và đánh giá cđa J. G. MacGann, (chđ nhiđm Chđđng trình nghiên cđu), *Các think tanks và nhđng xã hđi công đđn*, Trđng đđ Pennsylvania, Hoa Kđ, Viđt Nam hiđn nay chđ có 9 think tank.
